

Provtagningsanvisning P-CK (Kreatinkinas)

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Ljungby
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Kan vara indicerat vid utredning av muskelpåverkan, tex muskelsjukdomar. Tidigare var en av isoenzymerna (CKMB) en viktig hjärtskademarkör, men denna används inte längre, då mer specifika markörer, såsom troponiner, finns tillgängliga.

2 Patientförberedelse

Inga speciella förberedelser krävs.

3 Provtagning och provhantering

Venprov: Li-heparinrör, med gel (ljusgrön kork)

Kapillärprov: Analyseras ej

Centrifugering: Se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin](#)

Förvaring: Centrifugerat gelrör (originalrör) kan förvaras i kyl (2-8 °C) upp till 48 timmar. Vid längre förvaring förs serum/plasma över till plaströr 13x75 mm som korkas.

Plasma avskild i nytt rör hållbar 2 dygn i rumstemperatur, 7 dygn vid 2-8 °C och 1 månad vid - 20 °C.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

Akut/Dagligen

6 Referensintervall, beslutsgräns

Kvinnor > 6 v: 0,60 - 3,5 µkat/L

Män 6 v - 50 år: 0,80 - 6,7 µkat/L

Män > 50 år: 0,70 - 4,7 µkat/L

Nyfödda barn kan ha betydligt högre nivå än vuxna.

7 Bedömning

Förhöjda värden ses vid muskelsjukdomar (ex Duchennes muskeldystrofi), akut skelett- och hjärtmuskeln nekros och -skada samt efter långvarigt muskelarbete, muskelinflammation och muskulära injektioner. Även cellskador i hjärnan kan ge förhöjda nivåer. Förhöjt CK-värde kan vara det enda tecknet på neuromuskulär sjukdom. En stor andel av asymptomatiske patienter med persisterande CK-förhöjning har myopati. Kraftig förhöjning ses vid malign hypotermi och vid

rhabdomyolys (muskelnekros). Hypothyroidism är en vanlig orsak till endokrin myopati och dessa patienter har ofta förhöjda CK-värden. Förhöjda nivåer kan också induceras av vissa läkemedel.

Sänkta värden är troligen kliniskt irrelevant men avspeglar antingen liten muskelmassa eller stillasittande livsstil. Sängvila kan sänka nivåerna med 20 %, även över en natt.

7.1 Felkällor och variation

Vid en normal förlossning stiger CK kraftigt. Makro-CK kan förekomma och kan ibland ge upphov till ökad enzymaktivitet och kännetecknas av konstant förhöjda S-CK-halter utan samband med sjukdom.

8 Kod

NPU22281